

WWF

ຂ່າວສານ

ເດືອນຕຸລາ

2015

WWF-ລາວ

ການນໍາໃຊ້ນໍ້າຢ່າງມີສ່ວນຮ່ວມ ແບບຍືນຍົງເຂົ້າໃນການຜະລິດກາເຟ ຢູ່ເຂດພູພຽງບໍລະເວນທາງພາກໃຕ້ຂອງ ລາວ: ແນວທາງຕໍ່ໜ້າ

© Stefane Mauris / WWF

ຄວາມເປັນມາ

ເຂດພູພຽງບໍລະເວນ ເປັນເຂດພູສູງຢູ່ທາງພາກໃຕ້ຂອງລາວເຊິ່ງກວມເອົາແຂວງ ຈໍາປາສັກ, ອັດຕະປື, ເຊກອງ. ເຊິ່ງມີຄວາມສູງລະຫວ່າງ 1000 ຫາ 1350 ແມັດ ແລະ ຕັ້ງຢູ່ລຽບຕາມສາຍພູ ທາງພາກຕາເວັນອອກ, ແລະ ແມ່ນໍ້າຂອງທາງຕາເວັນຕົກ.

ປະລິມານນໍ້າຝົນທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ດົນ ທີ່ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນ ເຮັດໃຫ້ເຂດພູພຽງມີຄວາມເໝາະສົມຫຼາຍໃນການຜະລິດກາເຟ. ຫຼາຍກວ່າ 90% ຜົນຜະລິດຜິດແຫ່ງຊາດ (30,000 ໂຕນ ຂອງກາເຟແມັດຂຽວ) ທີ່ຜະລິດໃນ 2 ເມືອງ (ປາກຊ່ອງ ແລະ ທ່າແຕງ). ຜົນຜະລິດສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມາຈາກຫົວໜ່ວຍຂະໜາດນ້ອຍ ລະດັບຄອບຄົວທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງສ່ວນ. ໃນປະເທດທີ່ຍັງຄົງເພິ່ງພາການຊ່ວຍເຫລືອຈາກຕ່າງປະເທດ, ກາເຟກາຍເປັນສ່ວນປະກອບສໍາຄັນໃນລະບົບເສດຖະກິດການຕະຫລາດ. ກາເຟ ເປັນສິນຄ້າກະສິກໍາສິ່ງອອກທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ທີ່ສຸດໃນລາວ ແລະ ມີຄວາມຕ້ອງການກວ່າໄປສູ່ການຜະລິດທີ່ໄດ້ຄຸນນະພາບລະດັບສາກົນ. ນອກຈາກນັ້ນ ກາເຟ ຍັງມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ແຫລ່ງລາຍຮັບຂອງຊຸມຊົນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຜູ້ຍິງ.

ການຈັດການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

23 ລ້ານລິດ

ນໍ້າເສຍໄຫລລົງສູ່ສາຍນໍ້າ
ທໍາມະຊາດໃນເຂດພູພຽງ
ບໍລະເວນຂອງແຕ່ລະປີ

ນໍ້າເສຍທີ່ບໍ່ໄດ້ຖືກບໍາບັດຈາກຂະບວນການຜະລິດກາເຟຂອງຜູ້ປະກອບການ ແມ່ນໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຄຸນນະພາບຂອງໜ້ານໍ້າເຂດພູພຽງ. ຂະບວນການແປຮູບ ກາເຟ Arabica ລະບົບປຽກ ແມ່ນຕ້ອງການໃຊ້ນໍ້າຈໍານວນຫຼາຍ ໃນຂະບວນການຜະລິດຈົນກໍ່ຈະໄດ້ກາເຟແມັດຂຽວທີ່ສະອາດ.

ນໍ້າເສຍຈາກຂະບວນການແປຮູບກາເຟແບບປຽກແມ່ນມີປະລິມານນໍ້າຕານສູງ ແລະ ມັນເຮັດໃຫ້ຄຸນຄ່າຂອງປະລິມານອົກຊີແຊນທີ່ບັກເຕີຣີໃຊ້ໃນການຍ່ອຍສະຫຼາຍອິນຊີຊະນິດທີ່ສາມາດຍ່ອຍສະຫຼາຍໄດ້ (BOD) ແລະ ປະລິມານນອກຊີແຊນລະລາຍໃນນໍ້າ (DO) ຫຼຸດລົງ. ຫາກບໍ່ມີການຈັດການນໍ້າເສຍ, ມັນຈະເຮັດເກີດມົນລະພິດຕໍ່ແຫລ່ງນໍ້າ, ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ລະບົບນິເວດທາງນໍ້າ ແລະ ເປັນໄພຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຊຸມຊົນທີ່ຢູ່ໃກ້ຄຽງໄດ້. ສິ່ງນີ້ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຂໍ້ເສຍໃນການຜະລິດກາເຟ ແລະ ເຮັດໃຫ້ຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ຊຸມຊົນຄວນຈະໄດ້ຮັບຈາກການຜະລິດກາເຟນັ້ນຫຼຸດລົງ.

ພູຝຽງບໍລະເວນ

ລາຍລະອຽດຂອງກິດຈະກຳ

ຈຸດປະສົງໂດຍລວມ ຂອງກິດຈະກຳແມ່ນເພື່ອ ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ນ້ຳໃນຂົງເຂດການຜະລິດ ກາເຝຢູ່ເຂດພູຝຽງບໍລະເວນແບບຍືນຍົງ. ໃນໄລຍະເວລາ 4 ເດືອນ ລະຫວ່າງ ເດືອນກັນຍາ ຫາເດືອນທັນວາ 2015.

ສົ່ງເສີມການປູກຈິດສຳນຶກ

ກິດຈະກຳນີ້ຈະຊ່ວຍສົ່ງເສີມຄວາມຮູ້ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ໃຫ້ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຜະລິດກາເຝທັງໝົດ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງການຜະລິດກາເຝ. ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຜະລິດກາເຝ (ລວມທັງແຂວງ, ເມືອງ, ພາກສ່ວນເອກະຊົນ, ຜູ້ຜະລິດລາຍຍ່ອຍ ອື່ນໆ) ໄດ້ຮັບການ ປັບປຸງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງການຜະລິດກາເຝຕໍ່ກັບຄຸນພາບຂອງນ້ຳ. ຜູ້ຜະລິດລາຍຍ່ອຍທີ່ຖືກຄັດເລືອກ, ຕົວແທນຂອງພາກເອກະຊົນ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງ ຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈະໄດ້ໄປຖອດຖອນບົດຮຽນກ່ຽວກັບການຜະລິດກາເຝທີ່ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ປະເທດຫວຽດນາມ.

© Thomas Schoch / CC 2.0 License

ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ

ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງການຜະລິດກາເຝຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິ ບັດ ຄຽງຄູ່ກັບການສົ່ງເສີມຄວາມອາດສາມາດຂອງພະນັກງານທ້ອງຖານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງເມືອງປາກຊ່ອງ ເພື່ອສືບຕໍ່ດຳເນີນການຕິດຕາມກວດກາ ຄຸນນະພາບນ້ຳ. ຄຽງຄູ່ກັນນີ້ ການຂະຫຍາຍຜົນທີ່ການຜະລິດກາເຝເຂົ້າໃນເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດດົງຫົວສາວ ຈະໄດ້ຖືກປະເມີນ.

© Amphone Phommachak / WWF-Laos

ການມີສ່ວນຂອງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ແຜນຍຸດທະສາດການມີສ່ວນຮ່ວມຈາກຫຼາຍພາກສ່ວນ ສຳລັບອົງການກອງທຶນອະນຸລັກ ທຳມະຊາດໂລກ ປະຈຳ ສ ປ ປ ລາວ ແລະ ອົງການ ອອກຝາມ ໃນຫົວຂໍ້ ນ້ຳ ແລະ ກາເຝ ໃນເຂດເມືອງປາກຊ່ອງ ຈະໄດ້ຮັບການພັດທະນາ. ທັງສອງອົງການຈະໄດ້ປະ ກອບສ່ວນເຂົ້າໃນຍຸດທະສາດການປົກປັກຮັກສາລະບົບນ້ຳໃນເຂດ ເມືອງປາກຊ່ອງ ຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຂວງຈຳປາສັກ. ອົງການກອງທຶນອະນຸລັກທຳມະຊາດໂລກ ປະຈຳ ສ ປ ປ ລາວ ແລະ ອົງການ ອອກຝາມມີຄວາມ ຄາດຫວັງວ່າຈະຖືກຍອມຮັບເປັນຄູ່ຮ່ວມງານຫຼັກໃນການສົ່ງເສີມການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາແຫຼ່ງນ້ຳ. ແຜນຍຸດທະສາດການມີສ່ວນຮ່ວມຈາກຫຼາຍພາກສ່ວນ ກ່ຽວກັບບັນຫານ້ຳ, ກາເຝ ແລະ ບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ແມ່ນຈະໄດ້ຮ່າງຂຶ້ນ ເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ການຊອກໂອກາດໃນການລະດົມທຶນເພີ່ມເຕີມໃນອານາຄົດ.

© Amphone Phommachak / WWF-Laos

ກິດຈະກຳໂຄງການຈະສະໜັບສະໜູນທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຜະລິດກາເຝເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ເຂົາ ເຈົ້າເຂົ້າໃຈຄວາມກ່ຽວພັນທາງດ້ານວິທະຍາສາດລະຫວ່າງການປູກກາເຝ ແລະ ນ້ຳ ໃນເຂດພູຝຽງບໍລະເວນ, ນຳສະເໜີວິທີການປະເມີນທີ່ຖືກຕ້ອງເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ການນຳໃຊ້ນ້ຳໃນການ ຜະລິດກາເຝ ເກີດການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ມີຄວາມຍືນຍົງ.

ຕິດຕໍ່ພົວພັນ
 ອຳພອນ ພົມມະຈັກ
 WWF-Laos ຜູ້ປະສານງານປະຈຳແຂວງພາກໃຕ້
 amphone.phommachak@
 wwfgreatermekong.org
 (856) 21 216080

	<p>Why we are here To stop the degradation of the planet's natural environment and to build a future in which humans live in harmony with nature.</p> <p>panda.org</p>
---	--

© Panda Symbol WWF - World Wide Fund For Nature (Formerly World Wildlife Fund)
 © "WWF" is a Registered Trademark